

ГЛАВА 1 — ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1.1.1 Националната програма за контрол на качеството в областта на сигурността в гражданското въздухоплаване цели да осигури посредством дейности по мониторинг:

- а) равнище на съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 18/2010 на Комисията и на Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване (НПСГВ);
- б) проверка на ефективността на прилагането в практиката на мерките за сигурност от страна на летищните и авиационните оператори, операторите по наземно обслужване, субектите и Държавно предприятие „Ръководство на въздушното движение“ (ДП „РВД“), изпълняващи мерки за сигурност;
- в) необходимата степен на адекватност на мерките, предвидени в НПСГВ;
- г) бързо откриване и коригиране на несъответствията;
- д) пряко постоянно наблюдение на всички оператори и субекти, отговорни за прилагането на стандартите за сигурност във въздухоплаването, постановени в Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета.

1.2. КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ

1.2.1 Националната програма за контрол на качеството в областта на сигурността в гражданското въздухоплаване съдържа необходимите мерки за мониторинг с цел оценка на изпълнението на Националната програма за сигурност.

1.2.2 Програмата за контрол на качеството включва описание на:

1. организационната структура, правата и задълженията на съответните лица и ресурсите;
2. функционалните задължения и квалификациите на одиторите (инспекторите), отговарящи за изпълнението ѝ;
3. оперативните мониторингови дейности, включително тип, цел, съдържание и честота на одита, инспекции, обследвания и тестове, както и класификация на съответствието, резултат и отговорности при разследванията;
4. дейностите за отстраняване на несъответствията, придружени от доклади за слабостите, и последващи коригиращи мерки с цел постигане на съответствие с изискванията за сигурност в гражданското въздухоплаване;
5. мерките за въздействие;
6. процедурите за осъществяване на взаимодействие и докладване на степента на съответствие с изискванията за сигурност в гражданското въздухоплаване и на предприетите действия.

1.3. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

- 1.3.1 Националната програма за контрол на качеството в областта на сигурността в гражданското въздухоплаване се отнася за всички полети, извършвани с граждански въздухоплавателни средства, при спазване на изискванията в НПСГВ, вътрешното законодателство и международните актове.

ГЛАВА 2 — ПРАВНИ ОСНОВАНИЯ

2.1. МЕЖДУНАРОДНИ АКТОВЕ

2.1.1. Приложение/Анекс № 17 към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване, прието от Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО/ICAO). Стандартни и препоръчителни практики, а именно:

Стандарт 3.4.4 „Всяка договаряща държава трябва да изисква от отговорния си орган да развие, внедри и поддържа национална програма за контрол на качеството, която да доказва ефективността на собствената ѝ национална програма за сигурност в гражданското въздухоплаване”,

Стандарт 3.4.5 „Всяка договаряща държава гарантира, че прилагането на мерките за сигурност се подлагат на редовна проверка (верификация) за съответствие с Националната програма за сигурност. Приоритетите и честотата на мониторинга се определят въз основа на оценка на риска, извършвана от съответните компетентни органи.” и

Стандарт 3.4.6 „Всяка договаряща държава трябва да планира извършването на регулярен принцип на одити по сигурността, тестове, обследвания и инспекции, с цел потвърждаване съответствието с НПСГВ и осигуряване на бързо и ефективно отстраняване на несъответствията.”.

2.1.2 Документ 8973/9 „Ръководство по сигурност” на ИКАО, глава „Контрол на качеството”;

2.1.3 Документ 30 на Европейската конференция за гражданска авиация (ЕКГА/ЕСАС) (част II - Сигурност) Препоръки, Част III - Глава 5.

2.2. АКТОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

2.2.1 Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. относно общите правила в областта на сигурността в гражданското въздухоплаване и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2320/2002, член 11 “Национална програма за контрол на качеството”.

2.2.2 Регламент (ЕС) № 18/2010 на Комисията от 8 януари 2010 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на спецификациите за национални програми за контрол на качеството в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване.

2.3. НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

2.3.1 Закон за гражданското въздухоплаване

2.3.2 Устройствен правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация”

ГЛАВА 3 — ОПРЕДЕЛЕНИЯ

По смисъла на тази програма:

- (1) „годишен обем на трафика“ означава общият брой пътници, които пристигат или заминават, или транзитните пътници (отчитани веднъж);
- (2) „компетентен орган“ по сигурността на гражданското въздухоплаване в Република България е Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” (ГД ГВА), която отговаря за координацията и осъществяването на мониторинг на прилагането на НПСГВ.
- (3) „одитор“ (инспектор) е лице, определено от ръководителя на ГД ГВА с право да контролира спазването на Закона за гражданско въздухоплаване и издадените въз основа на него нормативни актове и да издава задължителни предписания или актове за установяване на нарушения;
- (4) „сертифициране“ означава официална оценка и потвърждение от ГД ГВА или от негово име, че дадено лице притежава необходимата компетентност да изпълнява функции на одитор (инспектор) на приемливо равнище, определено от ГД ГВА;
- (5) „дейности по мониторинг за съответствие“ означава всяка процедура или процес, използвани за оценяване на прилагането на националната програма за сигурност на въздухоплаването;
- (6) „несъответствие-недостатък“ е неспазване на изискванията за сигурност на въздухоплаването;
- (7) „инспекция за сигурност“ е проверка и оценка на прилагането на мерките и процедурите за сигурност, за да се определи дали те се осъществяват ефективно и съгласно изискваните стандарти, както и да се констатират евентуално несъответствие;
- (8) „събеседване“ означава устна проверка, извършена от одитор (инспектор), с цел да се установи дали се прилагат специфични мерки или процедури за сигурност;
- (9) „наблюдение“ е визуална проверка, извършена от одитор (инспектор), с цел да се установи дали дадена мярка или процедура за сигурност се прилага;
- (10) „представителна извадка“ е подбор, направен измежду възможните варианти за мониторинг, достатъчен по отношение на брой и обхват, за да осигури основание за общи заключения относно стандартите за прилагане;
- (11) „одит на сигурността“ е задълбочено проучване на мерките и процедурите за сигурност, за да се определи дали те се прилагат изцяло и постоянно;
„тест“ означава изпробване на мерките за сигурност на въздухоплаването и/или индивидуалните способности на служителите, с цел проверка на

- ефективността на прилагане на съществуващите мерки за сигурност, като симулира намерение за осъществяване на акт на незаконна намеса;
- (12) „верификация“ е действие, предприето от одитор (инспектор), с цел да се установи дали специфична мярка за сигурност действително се прилага;
- (13) „уязвимост“ е всяка слабост на прилаганите мерки и процедури, която би могла да бъде използвана за осъществяване на акт на незаконна намеса;
- (15) „оператор” е лице, организация или предприятие, ангажирано или предлагащо да се ангажира с въздушнотранспортна операция;
- (16) „обследване на сигурността (обследване)” е оценка на дейностите, за идентифициране на уязвимите места, които могат да доведат до актове на незаконна намеса, въпреки изпълнението на мерките и процедурите за сигурност и препоръчване на допълнителни защитни мерки;
- (17) „инспектор по вътрешен контрол” е лице (служител на оператор или субект) назначено съгласно предварително зададени критерии от ГД ГВА, което е упълномощено да извършва вътрешен контрол на качеството на оператора или субекта;
- (18) „субект” е физическо или юридическо лице, различно от оператор.

ГЛАВА 4 — ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА, ОТГОВОРНОСТИ И РЕСУРСИ

4.1. ОТГОВОРЕН ОРГАН ПО СИГУРНОСТТА НА ГРАЖДАНСКОТО ВЪЗДУХОПЛАВАНЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

4.1.1. ГД ГВА е отговорният орган по сигурността на гражданското въздухоплаване в Република България, който координира дейността между ведомствата, юридическите и физическите лица за постигане на сигурността в гражданското въздухоплаване. Главна дирекция ГВА извършва мониторинг и координира надзора по прилагането и изпълнението на Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване.

4.1.2. С цел обособяване на дейностите по т. 4.1.1 в ГД ГВА е създаден отдел „Авиационна сигурност“, който е отговорен за изпълнението на тази програмата.

4.2. РЕСУРСИ (ИЗТОЧНИЦИ)

4.2.1. Отдел „Авиационна сигурност“ е с персонал от служители, определени като одитори (инспектори), които извършват дейностите, описани в програмата и контролират спазването на изискванията за постигане на сигурността в гражданското въздухоплаване. Операторите и субектите участват в изпълнението на програмата за контрол на качеството в съответствие със своите правомощия.

4.2.2. ГД ГВА установява механизмите за осигуряване изпълнението на дейностите за контрол.

4.3. ПРАВОМОЩИЯ НА ОДИТОРИТЕ (ИНСПЕКТОРИТЕ)

4.3.1 Въз основа на Закона за гражданското въздухоплаване и Устройствения правилник на ГД ГВА одиторите (инспекторите) имат следните правомощия:

а) да инспектират въздухоплавателно средство, регистрирано в Република България и въздухоплавателно средство, регистрирано в чужда държава, когато се намира на територията на Република България.

б) да провеждат наблюдение във всяка зона за сигурност на територията на гражданските летища в Република България; ;

в) да провеждат наблюдения извън зоните за сигурност, както и извън територията на летището, където се прилагат мерки за сигурност.

г) да внасят в зоните за сигурност на летищата и да използват всякакво оборудване, необходимо за изпълнение на техните задължения, включително камери, видеозаписващи устройства и звукозаписни устройства (при спазване

на ограниченията, установени с нормативен акт), забранени предмети за извършване на тестове;

д) на свободен достъп до контролираните от тях лица и обекти за извършване на инспекции по сигурността на въздухоплаването;

е) да изискват необходимите данни, сведения, обяснения, оперативна и друга информация от съответните длъжностни лица, включително за правоспособността на персонала, както и всяка друга информация, свързана със спазване на законодателството в областта на гражданското въздухоплаване;

ж) да съставят актове за административни нарушения по Закона за гражданското въздухоплаване;

з) да дават задължителни писмени предписания за осигуряване спазването на нормативните актове в областта на въздухоплаването и гарантиране на сигурността на гражданското въздухоплаване, с които предписват отстраняване в определен срок на установени нарушения, свързани с безопасността на полетите;

и) да правят предложения за спиране, прекратяване, отнемане и ограничаване на правата по издадените лицензи, разрешения, свидетелства, удостоверения и одобрения.

4.4. ДРУГИ СУБЕКТИ

4.5.1. Субектите развиват и поддържат програми за сигурност, съответстващи на изискванията на стандартите залегнали в НПСГВ. Програмите за сигурност се утвърждават от ГД ГВА, а изпълнението им се наблюдава и контролира в съответствие с тази програма.

4.5.2. Вътрешен контрол на качеството

Субектите следва да прилагат мерки за вътрешен контрол на качеството за осигуряване на ефективността на мерките за сигурност, като част от тяхната обща система за контрол на качеството.

4.5.2.1 Продължителността на първоначална инспекцията не може да надвишава 15 работни дни.

4.5.2.2 Резултатите от проведената инспекция се оформят в доклад в срок до 5 работни дни.

4.5.2.3 Планът за коригиращи действия се изисква да бъде разработен и представен в срок до 5 работни дни.

4.5.2.4 Контрол по изпълнение на плана за коригиращи действия. Изготвяне на доклад за нивото на изпълнение.

4.5.2.5 Цялостният процес по т. 4.5.2.1 до 4.5.2.3 не надвишава 25 работни дни.

4.5.3. Данните за резултатите от извършения вътрешен контрол се предоставят на ГД ГВА на тримесечие и годишно.

4.5.4. Изисквания към лицата, които извършват вътрешен контрол на качеството:

- Познаване на международното и вътрешно законодателство, свързано със сигурността в гражданското въздухоплаване;
- Познаване на НПСГВ;
- Познаване на НПККСГВ;
- Познаване на вътрешните програми и планове за сигурност на оператора или субекта, на който са служители;
- Познаване на вътрешните планове за извършване на вътрешен контрол на качеството на оператора или субекта, на който са служители;
- Познаване на методологията и техники за извършване на контрол;
- Лицата, извършващи вътрешен контрол на качеството в летищни оператори, с функции на летищни администрации, да имат най-малко 3 (три) години опит в областта, която контролират.
- Лицата, извършващи вътрешен контрол на качеството в оператори и субекти, различни от летищните оператори, да имат най-малко 1 (една) година опит в областта, която контролират;
- Да изпълняват единствено и само задачи по контрол на качеството - нямат право да обучават, да изпълняват и участват в дейности, които контролират;
- Да бъдат независими, извън структурата, която контролират - пряко подчинени на ръководителя на оператора или субекта;
- Да са преминали обучение за техники и методология за извършване на контрол на качеството. Да притежават удостоверение за преминал курс на обучение от лицензирана обучаваща организация;
- Да бъдат сертифицирани от ГД ГВА;
- Да преминават периодично обучение по въпроси, свързани с новости в авиационната сигурност, най-малко веднъж годишно. Провежда се от ГД ГВА;
- Да имат висше образование

4.5.5 Лицата, които извършват вътрешен контрол на качеството, преминават периодична сертификация поне веднъж на три (3) години. Провежда се от ГД ГВА.

4.5.6 ГД ГВА има право да спре или да отнеме сертификат за компетентност на лица, извършващи вътрешен контрол на качеството, при констатирани несъответствия с разпоредбите на ЗГВ, НПСГВ, НПККСГВ, НПОССГВ, както и с програмите за сигурност на оператора или субекта, който контролират.

ГЛАВА 5 — КВАЛИФИКАЦИЯ, НАЗНАЧЕНИЕ И ЗАДАЧИ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ОДИТОРИ (ИНСПЕКТОРИ)

5.1. ОДИТОРИ (ИНСПЕКТОРИ)

- 5.1.1. Контролът и мерките в тази програма се осъществяват единствено от одитори (инспектори), които отговарят на изискванията, посочени по-долу. Одиторите (инспекторите) осъществяват контрол върху качеството на сигурността.
- 5.1.2. ГД ГВА определя одиторите (инспекторите), които отговарят на изискванията по т.5.2, поддържа списък на определените одитори (инспектори) и съхранява документите им за обучение, в т.ч. техните лични досиета, които отразяват равнището им на компетентност.
- 5.1.3. ГД ГВА осигурява достатъчен брой одитори (инспектори) за изпълняване дейностите за контрол и мониторинг по тази програма.

5.2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ

- 5.2.1 Одиторите (инспекторите) не трябва да имат каквито и да е договорни или парични задължения към оператора или субекта, на който предстои одит;
Одиторите (инспекторите) подлежат на сертифициране и в някои случаи на еквивалентно одобрение от ГД ГВА.
- 5.2.2. Одиторите (инспекторите) следва да имат добър теоретичен и практически опит в областта на контрола на качеството и да притежават познания в следните области:
- а) познаване на прилаганите към момента мерки за сигурност и начина на тяхното приложение по отношение на проверяваните дейности, включително:
    - познаване на принципите за сигурност;
    - познаване на задачите, свързани с надзора;
    - познаване на факторите, които влияят върху човешкото поведение;
  - б) практическо познаване на технологиите и техниките за сигурност;
  - в) познаване на принципите, процедурите и техниките за извършване на мониторинг за съответствие;
  - г) практическо познаване на дейностите, които се проверяват;
  - д) познаване на ролята и правомощията на одитора.
  - е) добро владение на английски език или друг западен език;

Одиторите (инспекторите) преминават периодично обучение при честота (поне един път на 3 години), която е достатъчна да гарантира поддържане на притежаваната компетентност, както и придобиване на нова такава, отчитаща развитието в областта на сигурността.

5.2.3. За да бъдат определени за одитори (инспектори), лицата следва да са сертифицирани или от ИКАО, или от ЕКГА, или от ЕК, или от ГД ГВА и да отговарят на следните изисквания:

- а) висше образование;
- б) да са преминали успешно цялостна проверка за надеждност;

5.2.4. Подробни данни за проведеното обучение се съхраняват в ГД ГВА.

5.2.5. Сертифицирането от ГД ГВА се извършва по стандартизирана методология и тестове, разработени и предоставени от ЕКГА.

5.2.6. Одиторите (инспекторите) преминават периодична сертификация поне веднъж на три (3) години.

5.3. ОБУЧЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОДИТОРИТЕ (ИНСПЕКТОРИТЕ)

5.3.1. Всяко лице, притежаващо един или повече от следните сертификати, се счита че отговаря на условията по т. 5.2:

- ЕС AVSEC инспектор;
- ECAC AVSEC одитор;
- ICAO AVSEC одитор;
- ICAO национален одитор.

5.3.2. Главният директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” издава заповед, с която утвърждава списък на одиторите (инспекторите), изпълняващи националната програмата за контрол на качеството по сигурността.

5.4. ОПИСАНИЕ НА ФУНКЦИОНАЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОДИТОРИТЕ (ИНСПЕКТОРИТЕ)

5.4.1. Задачи на одиторите (инспекторите) по изпълнение на плана за контролна дейност:

- а) изготвяне на годишен план, който се утвърждава от главния директор на ГД ГВА;
- б) планиране и подготовка на първоначалните и последващите контролни дейности;
- в) дейности на място, класификация на съответствието;

- г) системно събиране и предоставяне на ГД ГВА на цялата необходима информация, придобита вследствие на наблюдения, събеседване/интервюта, преглеждане на документи или извършени тестове/верификация;
- д) докладване на резултатите в утвърден от ГД ГВА формат;

- е) участие в предприемането на коригиращи действия за отстраняване на несъответствията;
- ж) осигуряване и предоставяне на ГД ГВА на цялата необходима информация за предприемане на административни и административно-наказателни мерки.

ГЛАВА 6 — ДЕЙНОСТИ ПО ОПЕРАТИВЕН МОНИТОРИНГ

6.1 ОБЩО РЪКОВОДСТВО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА

6.1.1 ГД ГВА осъществява общото ръководство за изпълнение на тази програма. ГД ГВА извършва мониторинг за изпълнение на тази програма, в т.ч. и мониторинг на мерките за вътрешен контрол на качеството, провеждан от операторите или другите субекти.

6.2 ПЛАНИРАНИ ДЕЙНОСТИ

6.2.. ГД ГВА осигурява извършването на обявени и необявени контролни дейности, като изработва план, който включва най-малко:

- а) изчерпателен списък на оператори и субекти; и
- б) дата, тип и обхват на всяка планирана дейност на мониторинг.

В плана не се включва вътрешния контрол на качеството, който е обект на изпълнение от операторите или субектите, изпълняващи процедури и мерки за сигурност в гражданското въздухоплаване.

6.2.2 ГД ГВА изработва плана по т. 6.2.1, отчитайки следните фактори:

- а) резултати от предишни одити, инспекции и др., извършени от ГД ГВА;
- б) летищни дейности;
- в) пътнически трафик/движение на ВС;
- г) обем на операции на товари и поща;
- д) оценка на заплахата (наличие на заплаха за летището, за авиационен оператор, за полет); и
- е) резултати от предишни одити/инспекции/ и др., проведени от външни организации като ЕК, ЕКГА, ИКАО, или други.

6.3 ДЕЙНОСТИ И ЧЕСТОТА НА МОНИТОРИНГА

6.3.1 ГД ГВА включва в програмата следните категории мониторинг:

- а) одити на сигурността;
- б) инспекции на сигурността;
- в) тестове на сигурността;
- г) обследвания на сигурността;

6.3.2 Честота на категориите мониторинг:

- а) одити на сигурността на летища за обществено ползване с годишен обем на трафика над 3 милиона, поне веднъж на всеки 2 години;

б) одити на сигурността на летища за обществено ползване с годишен обем на трафика под 3 милиона, поне веднъж годишно;

в) инспекции на сигурността на летища за обществено ползване с годишен обем на трафика над 500 хил., минимална честота на проверките на всички набори от мерки, пряко свързани със сигурността, посочени в глави 1 — 12 към настоящата програма, е най-малко два пъти на 12 месеца, освен ако през този период е проведен одит на летището;

г) тестове на сигурността при всяка инспекция, ако е приложимо;

д) обследвания на сигурността за всички граждански летища за обществено ползване - веднъж на 12 месеца в рамките на полицейските обследвания.

е) инспекции на летателни площадки - поне веднъж на 24 месеца.

ж) инспекции на въздушни превозвачи (ВП) за търговски полети – поне веднъж на всеки 2 години

6.4 КАТЕГОРИИ НА МОНИТОРИНГ, ИЗВЪРШВАН ОТ СУБЕКТИТЕ:

а) инспекции на сигурността;

б) тестове на сигурността (скрити и открити);

в) обследвания на сигурността.

6.4.1 Мониторингът на дейностите, извършвани от субектите, изпълняващи мерки за сигурност, следват същите принципи като тези извършвани от ГД ГВА. Планирането на дейностите по мониторинг се извършва от самите оператори и субекти.

6.4.2 Субектите, изпълняващи мерки за сигурност, предоставят в ГД ГВА годишните си планове за извършване на дейности по мониторинг в изпълнение на задължението за осъществяване на вътрешен контрол на качеството. В плановете се посочва прогнозен брой тестове в т.ч. скрити и открити тестове. Плановете се одобряват от ГД ГВА.

6.4.3 Ежегодно, в срок до 31 Януари, операторите и другите субекти представят в ГД ГВА доклад за изпълнението на дейностите по мониторинг за периода 01 януари – 31 декември на предходната година. Докладването се извършва по стандартни унифицирани формати – (таблици в Microsoft Office Word (doc) и Microsoft Office Excel (xls).

6.4.4 Операторите и другите субекти представят тримесечен доклад в ГД ГВА до 10-то число на четвъртия месец (в табличен формат - Microsoft Office Excel (xls) за изпълнението на дейностите по оперативен мониторинг.

6.5 ОБЩА МЕТОДОЛОГИЯ

6.5.1 Независимо от различните категории на съответствие, дейностите на мониторинг се основават на общи стандарти.

6.5.2 Дейностите по мониторинг покриват една или повече от следните области:

- а) обща организация на оператора/субекта, който се оценява;
- б) летищна сигурност;
- в) демаркирани зони и дерогации;
- г) сигурност на ВС;
- д) пътници и ръчен багаж;
- е) проверка на регистриран багаж и защита;
- ж) съпоставяне пътник/багаж;
- з) товари и поща;
- и) поща и материали на АО
- й) стоки, предназначени за полета;
- к) стоки, предназначени за летището;
- л) план за действия при акт на незаконна намеса;
- м) сигурност на РВД;
- н) кибер сигурност
- о) вътрешен контрол на качеството

6.6 СРЕЩИ

6.6.1 Дейностите по мониторинг могат да включват една или повече срещи между одитиращия и одитирания в началото на мониторинговата дейност, за предоставяне и обясняване на методологията, за изготвяне на план за извършване на конкретен одит и формулиране на обхвата на контролната дейност.

В тези случаи се организират следните срещи:

- а) предварителен брифинг с ръководителите на проверявания оператор или субект;
- б) предварителният брифинг може да включва и други оператори и субекти.

6.6.2 Срещи не се провеждат в случаите, когато контролните дейности не подлежат на предварително обявяване (необявени инспекции).

6.7 ИНСТРУКТИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ

6.7.1 В края на мониторинга се организира заключителна среща за представяне на резултатите и посочване на мерките за коригиране на несъответствията и потенциални действия за прилагане на административни и административно-наказателни мерки от страна на ГД ГВА. Целта е да се гарантира лицата и засегнатите субекти да разберат нивото си на съответствие с НПСГВ. Съдържанието, контрола и продължителността на заключителната среща зависи от степента на съответствие и констатираните несъответствия.

6.7.2 След заключителната среща се изготвя доклад, в който се описват констатациите. Докладът включва едновременно описанието на предприетите

действия, резултатите и цялата необходима информация относно бъдещи процедури за коригиране на несъответствията и постигане на съответствие, а така също и действия за прилагане на административни и административно-наказателни мерки, ако е необходимо.

6.7.3 Дейностите по мониторинг за съответствие се докладват или записват в стандартизиран формат, който позволява постоянен анализ на тенденциите. Форматът включва следните елементи:

- а) вид дейност;
- б) оператор или субект, подложени на мониторинг;
- в) дата и час на мониторинга;
- г) имената на одиторите (инспекторите), които провеждат мониторинга;
- д) обхват на мониторинга;
- е) констатации във връзка със съответните разпоредби на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване;
- ж) класификация на съответствието;
- з) препоръки за корективни действия, където е целесъобразно;
- и) срокове за отстраняване на несъответствията, където е целесъобразно.

6.7.4 При откриване на несъответствия ГД ГВА уведомява операторите или субектите за съответните констатации, направени по време на мониторинг.

6.8 ПОВЕРИТЕЛНИ ВЪПРОСИ

6.8.. Одиторите (инспекторите) се съобразяват с всички национални изисквания за сигурност на информацията, съгласно Закона за защита на класифицираната информация.

6.9 КЛАСИФИКАЦИЯ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НПСГВ.

6.9.1 Прилага се следната класификация на съответствието за оценка на изпълнението на НПСГВ:

	Одит на сигурността	Инспекция	Тест
Пълно съответствие	✓	✓	✓
Има съответствие, но е желателно подобрене	✓	✓	✓
Липса на съответствие	✓	✓	✓
Липса на съответствие със сериозни недостатъци	✓	✓	✓
Неприложимо	✓	✓	
Непотвърдено	✓	✓	✓

ГЛАВА 7 — ДЕЙНОСТИ ЗА КОРИГИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНИ МЕРКИ

7.1 ЗАКОНОВА ОСНОВА

- 7.1.1 Контролът по спазване на нормативните актове в областта на гражданското въздухоплаване се осъществява от ГД ГВА.
- 7.1.2 Контролните функции на ГД ГВА се осъществяват от инспектори по въздухоплаване, назначени със заповед на ръководителя на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация”.
- 7.1.3 В зависимост от степента на констатираните несъответствия могат да бъдат предприети една или няколко от следните мерки:
- а) издаване на задължително предписание за отстраняване на несъответствията;
  - б) съставяне на акт за констатирано нарушение;
  - в) да правят предложение за ограничаване на правата по издаден административен акт (лиценз, свидетелство, разрешение и др.) до отстраняване на нарушението и изпълнение на дадените задължителни предписания, ако извършването на ограничената дейност няма да застраши сигурността и безопасността на въздухоплаването и няма да създаде опасност от настъпване на вреда или застрашаване на живота и здравето на хора;
  - г) да правят предложение за временно спиране на правата по издаден административен акт (лиценз, свидетелство, разрешение и др.) до отстраняване на нарушението и изпълнение на дадените задължителни предписания, ако извършването на дейността ще застраши сигурността и безопасността на въздухоплаването и ще създаде опасност от настъпване на вреди или застрашаване на живота и здравето на хора;
  - д) да правят предложение за прекратяване или отнемане на правата по издаден административен акт (лиценз, свидетелство, разрешение и др.) в предвидените съгласно действащото законодателство случаи.
- 7.1.4 При установяване на несъответствия с НПСГВ, операторът или субектът отклонил се от изискванията е длъжен да предприеме незабавни действия за коригиране на несъответствията. Операторът или субектът представя в ГД ГВА план за действия за отстраняване на несъответствията, с цел отстраняването им, заедно със сроковете за изпълнение на корективните действия, както и потвърждение за приключването на процеса по отстраняване. Несъответствията се отстраняват незабавно. Когато това не е възможно да се извърши незабавно, се прилагат компенсаторни мерки.
- 7.1.5 След получаване на потвърждение от страна на оператора или субекта, преминали мониторинг, че са предприети корективни действия, ГД ГВА проверява изпълнението на корективните действия. При последващите действия се прилага най-подходящият метод за мониторинг.

7.2 ГРАДИРАН И ПРОПОРЦИОНАЛЕН ПОДХОД

- 7.2.1 По отношение на дейностите за коригиране на несъответствията и предприетите мерки се прилага градиран и пропорционален подход.

7.3. КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

За резултатите от всички проверки инспекторите съставят констативен протокол, към който прилагат събраните доказателства. Протоколът се представя на проверяваното лице, което има право да даде обяснения и възражения в седем (7) дневен срок от връчването му.

7.4 ПИСМЕНО ПРЕДПИСАНИЕ

- 7.4.1 Целта на предписанието е посочване на задълженията, които не са изпълнени или са изпълнени неправилно и да се даде разумен срок на лицето за коригиране на несъответствията.
- 7.4.2 Писменото предписание се връчва или изпраща на лицето, задължено да отстрани несъответствията. В него се описва несъответствието, действията, които трябва да се предприемат и срокът, в който следва да се отстрани несъответствието. Лицето следва да предостави на ГД ГВА писмена информация за всяко предприето действие по изпълнение на предписанието.

7.5 АКТОВЕ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ НАРУШЕНИЯ

- 7.5.1. При извършване на административни нарушения по смисъла на Закона за гражданско въздухоплаване и на актовете по прилагането му, инспекторите по въздухоплаване имат право да съставят актове за установяване на нарушенията.
- 7.5.2 Въз основа на актовете, ръководителя на ГД ГВА може да наложи административни наказания.
- 7.5.3 Съставянето на актовете и издаването на наказателните постановления за административни нарушения, както и тяхното обжалване и изпълнение се извършва по реда на Административно наказателния кодекс.

7.6 ОГРАНИЧАВАНЕ, СПИРАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ, ОТНЕМАНЕ НА ПРАВА

- 7.6.1 Ограничаването, спирането, прекратяването и отнемането на правата по издадените административни актове (лицензи, свидетелства, разрешения) и т.н. се прилага при сериозни нарушения в случаите и по реда предвидени в действащото законодателство.

ГЛАВА 8 — КОМУНИКАЦИЯ И ДОКЛАДВАНЕ

8.1. ВЪТРЕШНА КОМУНИКАЦИЯ

8.1.1. ГД ГВА редовно докладва и съобщава за резултатите по изпълнение на програмата пред Съвета за сигурност на гражданското въздухоплаване. ГД ГВА подготвя годишен доклад, относно изпълнението на дейностите по мониторинг, който включва анализ и резюме на постигнатите резултати. Докладът се представя на годишната среща на Съвета за сигурност.

8.2 ДОКЛАДВАНЕ ПРЕД ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

8.2.1 ГД ГВА изготвя годишен доклад относно предприетите мерки за изпълнение на задължения по Регламент (ЕО) № 18/2010 за състоянието на сигурността на въздухоплаването на гражданските летища за обществено ползване, разположени на територията на Република България. Референтният период за доклада е 1 януари — 31 декември. Докладът се представя в срок от три месеца от приключване на този период.

8.2.2 Съдържание на доклада до Комисията, съгласно Допълнение III от Регламент (ЕО) № 18/2010:

1. Организационна структура, отговорности и ресурси
  - а) структура на организацията за контрол на качеството, отговорности и ресурси, включително планирани бъдещи изменения;
  - б) брой на одиторите (инспекторите) — настоящ и планиран;
  - в) преминалото обучение от одиторите (инспекторите).
2. Оперативни дейности за мониторинг
Всички извършени дейности за мониторинг, като се посочва:
  - а) вид (одит на сигурността, първоначална инспекция, последваща инспекция, тест, друго);
  - б) летище, оператор или образование, подложени на мониторинг;
  - в) обхват;
  - г) честота; и
  - д) общо човекодни, отработени на място.
3. Дейности за отстраняване на несъответствия
  - а) статус на прилагане на дейностите за отстраняване на несъответствията;
  - б) основни предприети или планирани дейности (например, създадени нови работни места, закупено оборудване, строителни дейности), както и постигнатият напредък при отстраняване на несъответствията;
  - в) използвани мерки за прилагане.
4. Общи данни и тенденции
  - а) общ национален годишен трафик на пътници и товари, както и брой на движенията на въздухоплавателните средства;
  - б) списък на летищата по категории;

- в) брой на въздушните превозвачи, които оперират от територията по категории (национални, от ЕС, от трети държави);
  - г) брой на регулираните агенти;
  - д) брой на дружествата, осигуряващи кетеринг;
  - е) брой на дружествата, осигуряващи услуги по почистване;
  - ж) приблизителен брой на другите субекти, които отговарят за сигурността на въздухоплаването (познати изпращачи, дружества за наземно обслужване).
5. Състояние на сигурността на въздухоплаването на летищата
Общо състояние на сигурността на въздухоплаването в Република България.

ГЛАВА 9 — ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА

9.1 ЦЕЛИ

9.1.1. Програмата включва 4 приложения, които описват методологията и оперативните процедури, изпълнявани от одиторите/инспекторите.

9.2. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Приложение № 1: методология на одит на сигурността
  2. Приложение № 2: методология на инспекция на сигурността
  3. Приложение № 3: методология на тест на сигурността
  4. Приложение № 4: методология на обследване на сигурността
-